's Avonds toen we naar bed gingen was er licht op in het zijkamertje, en zag ik het Françaisetje heen en weer bewegen, heel druk, bukkend, aldoor bukkend, alsof ze pakte.

En den volgenden dag .... Voor de deur van het huis tegenover ons stond een kar; op de kar werden geladen twee koffers en een mand; toen schroefde de wit iel het porceleinen naambord Eugénie Gailleron af, en stak het omgekeerd tusschen de riemen van de mand. Weg ratelde de kar, en even daarna kwam het Françaisetje naar beneden trippen op hooge hakjes, en zonder omzien liep ze de straat uit, klein en heel tenger.

„Spriet, ze is weg!" gilde ik half, toen hij thuiskwam.

„Wie?" was natuurlijk Spriets antwoord.

„Wie? Wel, het Françaisetje. De koffers zijn weggehaald en de mand en het naambord. Wat zèg je daarvan?"

„Ja, als ik erg ongelukkig doe," zei Spriet, „word-je kwaad."

„Je hoeft ook niet dadelijk ongelukkig te doen. Waar zou ze heen zijn?"

„Gainformeeren."

„Hè Spriet, zeg wat anders."

„Lieve kind, ik sta verstomd."

„Zoo."

„Ja, 't is een slag hoor. Eugénie weg." En hij schudde zijn hoofd. — Even dacht ik na, toen zei ik eerlijk:

„Ze was anders dan anders Spriet. En zoo leuk om te zien."

„Ik dacht, dat ze leelijk was. Heb je dat ook niet eens beweerd?"

„Ja, maar nu ze weg is...." zei ik. „Dat verandert, zie je."

„I see," zei Spriet.

Eenige maanden daarna kwamen wij samen van een avondje. Het was Januari en guur weer. De wind joeg ons af en toe de natte sneeuw in het gezicht. Ik liep aan Spriet's arm gekneld

„Pas op Dik," zei hij. „Daar komt een taxi aan. Opzij." En hij trok me weg.

Vlak bij ons hield de auto stil, voor een van de doodsche armelijke huizen.

Een heer sprong er uit in een dikke jas met een bontkraag.

„'n O.-W.'er," bromde Spriet.

„Jij denkt, dat iedereen O.-W.'er is."

„Ja, behalve ik."

„Och," begon ik, maar zweeg opeens. Want met een hooggehakt voetje even op de treeplank, sprong op het trottoir het Françaisetje. Een groote mof hield ze onder haar arm, en haar gezicht kwam klein en wit uit een opstaanden sealskin-kraag kijken.

Ik kon 't niet helpen, ik moest omzien.

De man opende de huisdeur met een sleutel.

Zij staarde de straat af, de oogen groot en somber in haar witte gezicht. De sneeuw plekte nat op haar fluweelen mantel, hechtte zich even in den sealskin-kraag, smolt dan weg.

„Kom Nini," zei de man, en hij hield de deur voor haar open.

„Oui," zei ze, en wipte hem voorbij naar binnen.

De taxi stoof ons knorrend voorbij. Toen zijn lichten den hoek om waren, zei ik pas:

„Spriet, het Françaisetje."

„Nu weet je dan waar ze is. Die vindt zoo'n leven ook gemakkelijker dan lesgeven."

„De stakker," zei ik.

EEFJE

Mevrouw Beresteyn was dood en begraven, en had haar echtgenoot, met wien ze negen jaar lang in een strak-onverschillige verhouding geleefd had, alleen achtergelaten in het groote, sombere huis op de gracht.

Meneer Beresteyn voelde geen verdriet, zelfs niet iets wat erop geleek. Het stille huis was zoo mogelijk nog stiller nu daar af en toe niet meer klonk de melancholieke vrouwestem en het zachte ruischen van vrouwekleeren. Maar hij hield van rust, en deze stilte was vredig, harmonisch, zij hoorde bij hem en hij bij haar, vooral nu hij wist dat het dreigende, koude element eruit verdwenen was.

Met den dood van de niet-beminde vrouw begon voor den niet-beminden man een ander leven. Hij ging zich in het groote huis thuis voelen en gewende zich heel gauw aan de gedachte, dat alles wat hij voortaan zou doen en laten, niet meer onderhevig zou zijn aan de critiek van haar, wier leven enkele jaren aan het zijne verbonden was geweest.

Hij stond nu 's morgens heel vroeg op, wandelde een half uur met zijn hond, ontbeet in de serre en werkte vervolgens tot half een op zijn studeerkamer. Dan dronk hij koffie in de stad en verdeelde zijn middag tusschen een wandeling en een bezoek aan de Universiteitsbibliotheek. Tegen vijf uur stapte hij zijn club binnen en praatte daar onder 't genot van 2 half-om-halfjes tot kwart over zes, waarna hij de tram pakte en **tegen zevenen** weer thuis kwam.

Dan had Eefje, het alleen-dienend meisje, de tafel in de huiskamer gedekt en droeg het eten op.

Meneer Beresteyn had vóór den dood van zijn vrouw nooit op Eefje gelet; een enkelen keer zag hij haar door de gang glippen of ging ze langs hem heen op de trap, maar hij had haar stem nooit gehoord vóórdat ze hem, den dag na de begrafenis, om instructies kwam vragen: mevrouw Beresteyn had nooit geduld dat meneer Beresteyn zich met het personeel bemoeide.

„Wat moet ik vandaag van den slager nemen, meneer?"

Meneer Beresteyn zette onthutst zijn kop thee neer, schoof zijn stoel een eindje achteruit en keek Eefje met zijn groote denkersoogen verschrikt aan.

„Slager?" vroeg hij, terwijl de gedachte ijlings door zijn brein schoot dat hij van nu af aan de huishouding te voeren had.

Eefje glimlachte stilletjes en bleef wachten.

„Slager... slager.." herhaalde meneer Beresteyn. Eén moment lang trachtte hij werkelijk te bedenken wat hij dien middag weleens zou willen eten, maar zijn geestesoog verdwaalde tusschen biefstuk en varkenslapjes en karbonaden en rollade en hij begreep onmiddellijk, dat hij hier op gevaarlijk terrein was en zich zoo gauw mogelijk in veiligheid moest brengen.

„Hoor eens.... eh... hoe heet je ook weer?"

„Eéfje!" zei Eefje.

„Juist. Hoor eens, Eefje, je bent hier nu al zoolang — hoe lang ook weer?"

„Twee jaar en vier maanden, meneer!" zei Eefje.

„Ja juist. Je bent hier nu al zóó lang, dat ik de huishouding best aan je kan over laten! Je zult zoo langzamerhand wel weten waar ik van houd en waar niet van, dus je hoeft me 's morgens de groente niet te laten zien en ook niet te vragen wat voor vleesch je nemen moet. Je doet maar..."

„Maar...." begon Eefje, met een kleur van voldoening, dat de teugels van 't bewind in haar handen gelegd werden.

Meneer Beresteyn die zijn eierlepeltje al opgenomen had omdat hij de conferentie als geëindigd beschouwde, meneer Beresteyn draaide zich weer om en keek Eefje aan.

„Wat máár?" vroeg hij.

Eefje kwam een eindje dichter bij de tafel, zoodat meneer Beresteyn zijn vorige houding weer kon aannemen. — „Hoe moet 't dan met betalen?"

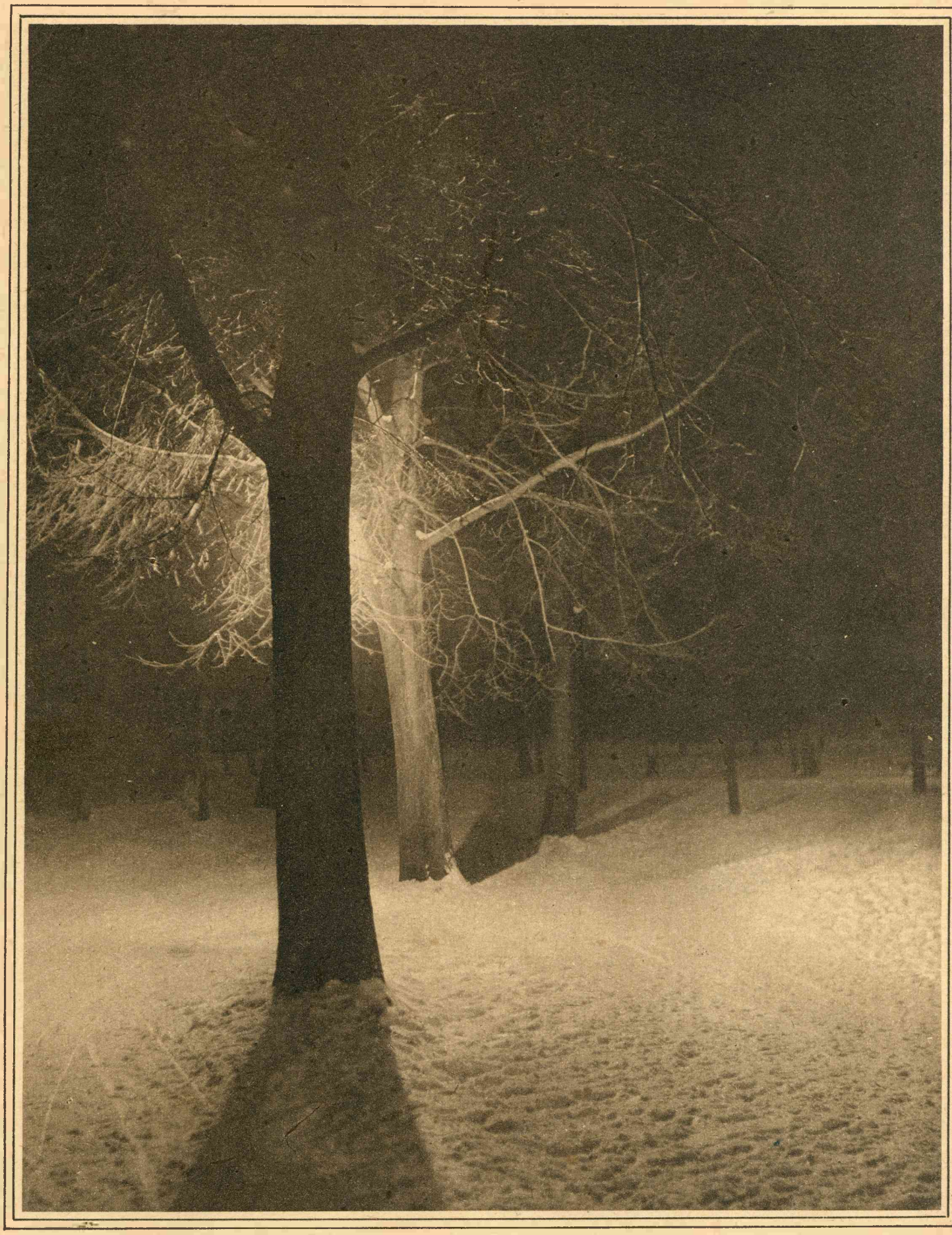
„Ja, dat is waar!" zei meneer Beresteyn. Hij legde zijn eierlepeltje weer neer en greep naar zijn portefeuille.

„Hier — heb je drie maal vijf en twintig gulden. Betaal als je blieft dadelijk alles wat je koopt. Ik hoop dat je alles netjes opschrijft — aan 't eind van de maand kijk ik het weleens na. En als je tekort komt, vraag je maar."

„Best, meneer!" zei Eefje met haar vriendelijke stem. Ze nam de bankbiljetten met haar klein rood handje op en ging zóó zacht heen, alsof ze op kousevoeten liep.

Meneer Beresteyn keek nog in de richting van de deur, toen Eefje al wel vijf minuten verdwenen was. Toen legde hij zijn beide ellebogen op de stoelleuningen, spreidde zijn vingers boogvormig tegen elkaar uit en bekeek peinzend het vlak zijner nagels.

„Een heel geschikt meisje!" zei hij eindelijk hardop.

Winternacht. (*Foto Bern. F. Eilers*).